

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 maja 2021 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że D. O. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Restauracja (...) Gruzja Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: od dnia 22 lutego 2020 roku do nadal.

W ocenie oddziału celem zawarcia spornej umowy zlecenia z płatnikiem składek od dnia 22 lutego 2020 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku nie było faktycznie wykonywanie pracy na jej podstawie. Ów umowa zdaniem ZUS została zawarta w celu nabycia prawa do wypłaty świadczenia postojowego. Za powyższym przemawia również fakt zgłoszenia D. O. do ubezpieczeń na krótko – zaledwie 18 dni przed dniem złożenia wniosku o wypłatę świadczenia postojowego. Wątpliwości budzi również stwierdzenie jakoby zatrudnienie ubezpieczonego miało być podyktowane prężnie funkcjonującą spółką. Jak wynika z danych zgromadzonych w systemie informatycznym Zakładu, przedmiotowa spółka od początku swego funkcjonowania nie opłaciła żadnych składek i tym samym ma z tego tytułu zaległości. Wynika z tego zatem, że spółki nie było stać na zatrudnienie ubezpieczonego, ani żadnej innej osoby. Ponadto dziwi, że przedstawiony PIT-11 został sporządzony w trybie korekty oraz że nie został opatrzony urzędowym potwierdzeniem odbioru przez US skoro został do niego wysłany. Zatem na podstawie art. 83 § 1 Kodeksu cywilnego stwierdzić należało, że zgłoszenie ubezpieczonego jako zleceniobiorcy od dnia 22 lutego 2020 roku przez płatnika składek Restauracja (...) Gruzja Sp. z o.o. było czynnością pozorną, wobec czego ubezpieczony nie podlega ubezpieczeniom społecznym jako zleceniobiorca od dnia 22 lutego 2020 roku.

(decyzja – k. 4-6 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł D. O. zaskarżając ją w całości i wnosząc o uznanie, że pracował na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek od dnia 22 lutego 2020 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku.

W uzasadnieniu wskazał, że zatrudnienie jego osoby w Restauracji (...) Gruzja Sp. z o.o. podyktowane było odsunięciem od obowiązków firmy jej współniczki N. A.. W ocenie skarżącego został zatrudniony w w/w spółce ze względu na potrzebę zatrudnienia dodatkowej osoby do pomocy w kuchni, nie zaś w celu nabycia prawa do wypłaty świadczenia postojowego.

(odwołanie – k. 1-2)

Odwołanie od w/w decyzji wniósł także płatnik składek Restauracja (...) Gruzja Sp. z o.o.

(odwołanie – k. 4 w aktach o sygn. VIII U 1631/21 załączonych do sprawy)

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych przytaczając argumentację jak w zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 5-6, k. 5-6 w aktach o sygn. VIII U 1631/21 załączonych do sprawy)

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2021 roku tutejszy Sąd połączył sprawę o sygn. akt VIII U 1631/21 ze sprawą o sygn. akt VIII U 1630/21 do łącznego rozpoznania w trybie art. 219 k.p.c.

(postanowienie – k. 8 w aktach o sygn. VIII U 1631/21 załączonych do sprawy)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Restauracja (...) Gruzja Sp. z o.o. została wpisana do Krajowego Rejestru (...) od dnia 14.11.2019 r., natomiast w ZUS jako płatnik składek zgłosiła się od 1.03.2020 r. Dokumenty na ta okoliczność przekazała w dniu 4.05.2020 r. – po terminie.

(okoliczność bezsporna)

Po otwarciu restauracji w styczniu 2020 roku wnioskodawca przychodził do niej gościnnie, rozmawiał z prezesem zarządu spółki - M. R. o tym jak miałyby wyglądać menu, powiedział także że może pracować przez 2-3 miesiące, potem miał wyjechać za granicę. Z uwagi jednak na pandemię (...)19, tak się nie stało.

(zeznania wnioskodawcy na rozprawie w dniu 21 marca 2022 roku e-protokół (...):13:06- 00:17:32 - płyta CD – k. 33)

W dniu 22 lutego 2020 roku pomiędzy Restauracja (...) Gruzja Sp. z o.o. reprezentowaną przez M. R. (zleceniodawca), a D. O. (zleceniobiorca) została zawarta umowa zlecenia nr UZ 1/2020, na mocy której zleceniobiorca zobowiązany był na zlecenie zleceniodawcy do wykonania następujących czynności: pomoc przy kuchni gruzińskiej. Wskazana umowa została zawarta na czas od dnia 22 lutego 2020 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku. Tytułem wynagrodzenia zleceniobiorcy przysługiwało wynagrodzenie brutto w stawce 18,30 złotych za godzinę. Jednocześnie wskazano, że wymieniona kwota wynagrodzenia zostanie zapłacona gotówką zleceniobiorcy lub osobie upoważnionej przez zleceniobiorcę w terminie 7 dni po przedłożeniu rachunku do umowy.

(umowa zlecenie – k. 11-12, k. 28-29 załączonych do sprawy akt organu rentowego, zeznania płatnika składek M. R. na rozprawie w dniu 21 marca 2022 roku e-protokół (...):06:16-00:13:06- płyta CD – k. 33)

Wnioskodawca złożył rachunki do w/w umowy zlecenia tj.:

- nr UZ 1/2020/1;
- nr UZ 1/2020/2;
- nr UZ 1/2020/3;
- nr UZ 1/2020/4;
- nr UZ 1/2020/5;
- nr UZ 1/2020/6;
- nr UZ 1/2020/7;
- nr UZ 1/2020/8;
- nr UZ 1/2020/9;
- nr UZ 1/2020/10;

(rachunki do umowy zlecenia – k. 13-22, k. 30-39 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Informacja o przychodach z innych źródeł oraz o dochodach i pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11 za 2020 rok znajdująca się w aktach organu rentowego została sporządzona w trybie korekty.

(PIT-11 – k. 23-26, k. 40-43 załączonych do sprawy akt organu rentowego)

Płatnik składek złożył za wnioskodawcę dokumenty rozliczeniowe, w których obliczył składki na ubezpieczenia społeczne od miesięcznej podstawy ich wymiaru w wysokości: 02/2020 r. – 0,00 zł, 03-06/2020 r. – 1700,00 zł; 07-08/2020 r. – 1400,00 zł; 09-11/2020 r. – 170,00 zł; 12/2020 r. – 366,00 zł; 01/2021 r. – 1700,00 zł; 02/2021 r. – 0,00 zł; 03/2021 r. – 100,00 zł. Zgłoszenie do ubezpieczeń spółka przekazała 24.06.2020 r. tj. po terminie. Po terminie zostały także przekazane dokumenty rozliczeniowe tj. za 02-05/2020 r. – 24.06.2020 r., za 09/2020 r. – 21.12.2020 r., za 10-12/2020 r. – 4.02.2021 r.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 13.07.2020 r. płatnik składek złożył za ubezpieczonego wniosek o świadczenie postojowe w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym (...)19 dla zleceniobiorców. Wnioskodawca wypłatę świadczenia postojowego otrzymał w dniu 15.07.2020 roku w kwocie 2080 złotych. Z kolejnymi wnioskami wnioskodawca wystąpił jako zleceniobiorca i otrzymał świadczenia w dniu 12.08.2020 r. i 3.09.2020 r. w kwocie 2080 złotych. Łącznie otrzymał kwotę 6240 złotych.

(okoliczność bezsporna, wniosek – k. 51-52 załączonych do sprawy aktu organu rentowego)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny materiału dowodowego i zważył, co następuje:

Odwołania nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1009) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są m.in. osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi dalej "zleceniobiorcami".

Z mocy art. 13 pkt. 2 w/w ustawy zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.

Zgodnie z art. 15zq ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U.2021.o.2095), świadczenie postojowe przysługuje osobie wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowę o dzieło, zwane dalej "umową cywilnoprawną".

Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia (...)19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności, odpowiednio przez zleceniodawcę lub zamawiającego, z którymi została zawarta umowa cywilnoprawna. (ust. 3 art. 15zq).

Na podstawie art. 15zq ust. 5 pkt 1 ww. ustawy, osobie wykonującej umowę cywilnoprawną świadczenie postojowe przysługuje jeżeli:

- 1) umowa cywilnoprawna została zawarta przed dniem 1 kwietnia 2020 r.
- 2) przychód z umowy cywilnoprawnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku;
- 3) nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu.

Wskazać należy, że stosownie do treści art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Umowa zlecenia należy do kategorii umów o świadczenie usług, a więc do wykonywania czynności mieszczących się w zakresie określonym wolą stron. Strony zawierające umowę zlecenia, stosownie do treści art. 353¹ k.p.c. mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Wedle woli stron, umowa zlecenie może dotyczyć tak pojedynczego wykonania konkretnej czynności,

jak i wykonywania wielokrotnego, powtarzalnego, rozciągniętego w czasie. Odpowiedzialność osoby przyjmującego zlecenie jest rozpatrywana w zakresie jej starannego działania przy wykonywaniu przedmiotu zlecenia, co oznacza, że czynnikiem decydującym przy ocenie pracy tej osoby jest kryterium wykonywanie przez nią czynności na określonym, ustalonym przez strony stosunku prawnego, poziomie. Elementem wyróżniającym dla umowy zlecenia nie jest zatem wynik, lecz starania podejmowane w celu osiągnięcia tego wyniku (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 grudnia 1993 roku III AUr 357/93; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2006 roku III AUa 1700/05; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1967 roku, I CR 500/66). Wykonanie szeregu powtarzających się czynności, składających się na cykl systematycznych i regularnych działań jest cechą charakterystyczną dla umów o świadczenie usług. Elementami przedmiotowo wyróżniającymi umowę zlecenia (gdy chodzi o czynności prawne – art. 734 § 1 KC), jak i umowę o świadczenie usług nieuregulowanych innymi przepisami (gdy chodzi o czynności faktyczne – art. 750 KC) są zatem starania celem wykonania umówionej czynności. Umowa zlecenia nie akcentuje rezultatu (wyniku) jako koniecznego do osiągnięcia. W umowie zlecenia przyjmujący zlecenie nie bierze na siebie ryzyka pomyślnego wyniku spełnianej czynności. Jego odpowiedzialność za właściwe wykonanie umowy oparta jest na zasadzie starannego działania (art. 355 § 1 KC), w świadczeniu usługi rozłożonej w czasie istnieje związek wynagrodzenia z ilością, jakością i rodzajem usługi. W zobowiązaniach starannego działania podjęcie przez dłużnika wymaganych czynności przy zachowaniu wiążącego go stopnia staranności oznacza, że dłużnik wykonał zobowiązanie, pomimo, że niekoniecznie osiągnięto określony cel umowy. / (...) - wyrok NSA (N) z dnia 02-12-2020/ Przy tym w umowie zlecenia mogą wystąpić cechy kierownictwa i podporządkowania, choć nie takie same, jak w zależności właściwej dla stosunku pracy (art. 22 § 1 i § 111 KP oraz art. 750 KC). / (...) 3/21 - wyrok SN - Izba Pracy z dnia 21-01-2021/ Ogólna kontrola osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenia, dokonywana przez zleceniodawcę z punktu widzenia rezultatów działalności, nie świadczy o podporządkowaniu pracowniczym. /III AUa 905/18 - wyrok SA Łódź z dnia 17-10-2018/. W ramach umowy zlecenia zleceniobiorca ma pewnego rodzaju swobodę w zakresie wykonania jego przedmiotu np. co do czasu i miejsca ma samodzielność w określaniu bieżących zadań. Sposób wykonywania pracy nie jest doprecyzowany za pomocą poleceń służbowych. / por uzasadnienia: I UK 350/19 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 12-08-2020 I PK 126/19 - wyrok SN - Izba Pracy z dnia 22-09-2020 II PK 116/19 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 22-09-2020 III UK 514/19 - postanowienie SN - Izba Pracy z dnia 22-10-2020 /.

W rozpoznawanej sprawie Zakład Ubezpieczeń Społecznych zakwestionował ważność umowy zlecenia zawartej pomiędzy D. O., a płatnikiem Restauracją (...) Gruzja Sp. z o.o. Organ rentowy stanął na stanowisku, iż wskazana umowa zlecenia została zawarta dla pozorów a zatem jest nieważna, akcentując nieprawidłowości w zakresie zgłoszenia wnioskodawcy do ubezpieczeń, a ponadto że podpisanie spornej umowy zlecenia było czynnością pozorną mającą na celu jedynie umożliwienie D. O. uzyskania świadczeń postojowych.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii, należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, iż w przedmiocie stosowania przepisów prawa cywilnego przy rozstrzyganiu sporów na tle ważności czynności prawnych stanowiących tytuł objęcia ubezpieczeniami społecznymi ukształtowało się bogate orzecznictwo sądowe. W licznych orzeczeniach dotyczących umów o pracę jako podstawy podlegania ubezpieczeniom społecznym podkreślano, iż umowa jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r., sygn. II UK 321/04, opubl. OSNP 2006 nr 11-12, poz. 190; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2007 r., sygn. II UK 56/07, LEX nr 376433/. Natomiast o czynności prawnej sprzecznej z ustawą lub mającej na celu obejście ustawy można mówić tylko wtedy, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie ma na celu obejścia prawa dokonanie czynności prawnej dla osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r., II UK 141/04,

OSNP 2005 nr 15, poz. 235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2007 r., I UK 302/06, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 110; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r., II UK 334/07, OSNP 2009 nr 23-24, poz. 321/.

Podobnie ma się rzecz z innymi umowami, będącymi tytułem do podlegania ubezpieczeniom społecznym, także umowami zlecenia i umowami o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy o zleceniu.

Należy podkreślić, że nie samo zawarcie umowy zlecenia, lecz dopiero faktyczne wykonywanie usług na jej podstawie stwarza obowiązek ubezpieczeń emerytalnego i rentowych oraz możliwość wyboru tego tytułu ubezpieczenia w myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 9 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Podleganie ubezpieczeniom społecznym wynika bowiem z prawdziwego zatrudnienia, a nie z samego faktu zawarcia stosownej umowy, a dokument w postaci umowy nie jest niepodważalnym dowodem na to, że osoby podpisujące go, jako strony, faktycznie złożyły niewadliwe oświadczenie woli o treści zapisanej w tym dokumencie. Jeśli zatem strony zawarły tego rodzaju umowę dla pozorów, to czynność prawna dotknięta wadą oświadczenia woli, o jakiej traktuje art. 83 § 1 zdanie 1 k.c., jako bezwzględnie nieważna, nie kreuje żadnego stosunku cywilnoprawnego i nie rodzi jakichkolwiek skutków z punktu widzenia prawa ubezpieczeń społecznych /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2008 r., I UK 402/07 OSNP 2009 nr 21-22, poz. 297; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2007 r., II UK 56/07, LEX nr 376433; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 r., sygn. I UK 43/10, LEX nr 619658/.

Zdaniem Sądu Okręgowego, zebrany w sprawie materiał dowodowy i poczynione na jego podstawie ustalenia faktyczne uzasadniają twierdzenie, że zakwestionowana przez ZUS umowa zlecenia została zawarta dla pozorów, to jest bez zamiaru realizacji obowiązków z niej wynikających. W ocenie Sądu, umowa została zawarta, jedynie celem umożliwienia odwołującemu się ubezpieczonemu, uzyskania tytułu do ubezpieczeń społecznych, w tym umożliwienia skorzystania ze świadczenia postojowego. Umowa taka z mocy art. 83 § 1 k.c. jest nieważna.

W sprawie ustalono, że z tytułu zawartej z ubezpieczonym umowy zlecenia w okresie od dnia 22 lutego 2020 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku odwołujący się został zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 22 lutego 2020 roku, jednak zgłoszenie w tym zakresie przedmiotowa spółka przekazała dopiero w dniu 24 czerwca 2020 roku, tj. znacznie po upływie 7-dniowego ustawowego terminu. Co również istotne płatnik składek nie przekazał w terminie dokumentów rozliczeniowych tj. za 02-05/2020 r. – 24.06.2020 r., za 09/2020 r. – 21.12.2020 r., za 10-12/2020 r. – 4.02.2021 r., lecz z jego uchybieniem.

Następnie płatnik składek wystąpił w dniu 13.07.2020 r. o wypłatę dla wnioskodawcy świadczenia postojowego. Świadczenia postojowe zostały wnioskodawcy wypłacone w łącznej kwocie 6240 zł. Wnioskodawca wpierw otrzymał świadczenie postojowe w dniu 15.07.2020r. w kwocie 2080 zł, kolejno w dniu 12.08.2020 r. i 3.09.2020 r. w kwocie 2080 zł. Biorąc pod uwagę powyżej opisane okoliczności, bez wątpienia strony umowy zlecenia miały świadomość tego, że tytuł do ubezpieczeń społecznych, w związku z umową zlecenia, pozwoli wnioskodawcy na uzyskanie świadczenia postojowego.

Na fakty, związane z zawarciem i wykonywaniem umowy zlecenia, w spornym okresie, Sąd przesłuchał D. O., płatnika.

Z zebranych w sprawie dowodów wynika, że 22 lutego 2020 roku Restauracja (...) Gruzja Sp. z o.o. zawarła z D. O. umowę zlecenia w ramach której ubezpieczony zobowiązał się do wykonywania następujących czynności: pomoc przy kuchni gruzińskiej z wynagrodzeniem w wysokości 18,30 złotych za godzinę. W toku niniejszego postępowania zdaniem sądu nie przedstawiono wiarygodnych dowodów świadczących o faktycznym wykonywaniu umowy zlecenia przez D. O., zaś jego zeznania i płatnika tych okoliczności nie wyjaśniły. Strony przedstawiły jedynie sporną umowę zlecenia nr UZ 1/2020, rachunki do umowy zlecenia, korektę informacji PIT – 11 za 2020 r. Brak jest również świadków mogących potwierdzić, iż między stronami istniał stosunek zlecenia. Reasumując, brak jest zatem jakichkolwiek dowodów umożliwiających weryfikację obowiązków D. O. jako zleceniobiorcy. Z okoliczności faktycznych ustalonych w rozpatrywanej sprawie wynika także, że w żaden sposób nie zostały uprawdopodobnione motywy związane z zawarciem spornej umowy zlecenia. Za tego rodzaju nie można było uznać lakoniczne stwierdzenia D. O., który wskazywał że płatnik składek M. R. zadzwoniła do niego z informacją, że otwiera restaurację i poszukiwała kucharza. Celem racjonalnego pracodawcy jest, bowiem, osiągnięcie zysku z działalności gospodarczej, dochodów finansowych,

by mieć się z czego utrzymywać i żeby firma funkcjonowała oraz mogła się rozwijać. Nie ma przy tym żadnych dowodów na to, że wynagrodzenie z tytułu zawartej umowy zlecenia faktycznie było wnioskodawcy wypłacane. Ponadto na okoliczność niezłożenia przez płatnika za ubezpieczonego w terminie dokumentów rozliczeniowych sąd dopuścił dowód z zeznań świadka księgowej M. S., z której usług w spornym okresie korzystał płatnik składek. Pomimo jednak prawidłowego wezwania, świadek nie stawiała się na rozprawę. Przesyłka sądowa zawierająca wezwanie dla świadka, która została prawidłowo awizowana, nie została przez świadka odebrana i wróciła do tut. Sądu z adnotacją nie podjęto w terminie.

Po analizie zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd Okręgowy uznał, iż zawarcie przez strony umowy zlecenia było czynnością pozorną, którą z mocy art. 83 § 1 k.c. należało uznać za nieważną. Mając na uwadze okoliczności w jakich doszło do zawarcia przedmiotowej umowy, oraz fakt iż odwołujący się nie wykazał, aby na jej podstawie była wykonywana praca, uprawniają zdaniem Sądu Okręgowego do twierdzenia, że strony umowy zlecenia zawarły jedynie celem zagwarantowania odwołującemu się możliwości skorzystania ze świadczenia postojowego na podstawie cytowanej ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Działania stron umowy poprzez stworzenie odpowiedniej dokumentacji wyłącznie pozorowały wykonywanie umowy. Te pozorowane, wykonywane bez nakładu pracy i kosztów, czynności nie stanowiły podstawy do zastosowania wobec wnioskodawcy przywileju tytułu ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozoru. Przepis art. 83 k.c. charakteryzuje czynność prawną pozorną przez wskazanie trzech jej elementów, które muszą wystąpić łącznie: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozoru, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozoru. Złożenie oświadczenia woli dla pozoru oznacza, że osoba oświadczająca wolę w każdym wypadku nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Brak zamiaru wywołania skutków prawnych oznacza, że osoba składająca oświadczenie woli, albo nie chce w ogóle wywołać żadnych skutków prawnych, albo też chce wywołać inne, niż wynikałoby ze złożonego przez nią oświadczenia woli.

I tak było w przypadku odwołującego się ubezpieczonego i płatnika składek. Strony nie miały zamiaru zawierania rzeczywistej umowy zlecenia, z której odwołujący się miałby otrzymywać określone wynagrodzenie, zaś płatnik składek korzystać z jego pracy, a jedynie zamierzały zawrzeć umowę umożliwiającą wnioskodawcy skorzystanie ze świadczenia postojowego. W tym stanie rzeczy, skoro strony nie zamierzały osiągnąć skutków, wynikających z umowy, a jedynym celem było umożliwienie skorzystania z tytułu do ubezpieczeń, to umowa taka z mocy art. 83 k.c. nieważna. Fikcyjne, czyli tylko pozorne zawarcie umowy, nie mogło stanowić podstawy do objęcia wnioskodawcy obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tego tytułu.

Przedstawione wyżej rozważania jednoznacznie wskazują, iż sporna umowa zlecenia, jest nieważna z uwagi na jej pozorność (art. 83 § 1 k.c.). W konsekwencji organ rentowy w skarżonej decyzji prawidłowo uznał, iż odwołujący się nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: od dnia 22 lutego 2020 roku do nadal jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek Restauracja (...) Gruzja Sp. z o.o. (...) umowa nie wywołuje żadnych skutków prawnych, także w prawie ubezpieczeń społecznych. Nie mogła więc stanowić uprawnionego tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołania.

Stosownie do wyników postępowania, na podstawie art. 98 k.p.c., Sąd obciążył odwołujących się obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, których wysokość ustalił zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z 22 października 2015 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 265) w kwocie po 180 zł.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć płatnikowi i ubezpieczonemu.